

سیر ایجاد انگیزه فرهنگ مطالعه

مطالعه ی کودکان در سنین ۸ و ۹ سالگی

بتول رحمانی:

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد رودهن

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پژوهشگاه علوم انسانی

■ کتاب خواندن کودکان و شیوه‌های معرفی کتاب به آنها، همچنین آشنا نمودن مربی (بزرگسالان) با چگونگی ارضای نیروی کنجکاوی کودکان و نوجوانان امری مهم است؛ زیرا تلاش برای ایجاد رابطه پایدار بین کودکان و کتاب فواید ارزشمندی برای آنان و جامعه خواهد داشت.

ما در سراسر جهان شاهد رشد روز افزون دانش و تکنولوژی هستیم. همگام کردن کودکان با جهان متحول امروزی برای داشتن انسانهای آگاه و مطلع، شهروندانی هوشمند و توانا که جوامع آینده به آنان نیاز دارند از ضروریات است. زیرا آگاه نبودن و بی اطلاعی موجب سر در گمی و عقب ماندگی خواهد شد و برای رسیدن به تحولات عظیم فرهنگی همیشه باید از نقطه آغازین گام برداشت.

■ خصوصیات رشد کودکان ۸ و ۹ سالگی در ارتباط با مطالعه

یکی از دلایل تفکیک کودکان به گروههای سنی وجود شرایط، نیازها، خصوصیات و علایق خاص آنان می باشد. درک نکات اساسی و شکل دهی به آنها موفقیت در کسب نتایج مثبت را افزایش خواهند داد. توجه خاص به هر دوره سنی در بحث انگیزه مطالعه، شناخت دقیق نیازهای اطلاعاتی کودک، به طور قطع وی را در انتخاب صحیح یاری می نماید و علاقمندی را بدون اجبار و تحمیل در او افزایش می دهد. علاوه بر آگاهی از خصوصیات رشد جسمانی کودک، نیاز داریم از روحیات و ذهنیات کودکان بدانیم. زیرا نوع تفکرات و اندیشه ها، درک محیط پیرامون، غلبه بر مشکلات، تجزیه و تحلیل مسائل، وفق دادن خواسته ها با توجه به امکانات موجود و شاید صدها نکته دیگری که هر کودک در سنین مختلف دوران زندگی اش دارد. همه برای افرادی که در توسعه و پیش برد مطالعه و تداوم آن تلاش می کنند ضروری باشند. یکی از بهترین شیوه ها، دوستی و همراه شدن با کودک در هر سنی است اگر بتوان اعتماد او را جلب نمود به آسانی مسائل و خواسته هایش را بازگو خواهد کرد. و این همراهی فکری و ذهنی با کودک ما را در درک نیازهای اساسی وی بخصوص نیاز مطالعاتی یاری می نماید.

کودک در این سن به مدت توجه اش همچنان افزوده شده و در خواندن مهارت بیشتری می یابد از خواندن مستقل لذت می برد و خواندن را به عنوان یک وسیله سرگرمی مطبوع می پذیرد در پایان ۹ سالگی به مطالعه فراوان روی می آورد و زمان معینی را برای مطالعه انتخاب می کند. بر این اساس علاوه بر افزایش مهارت بیشتر در مطالعه، به برنامه ریزی مناسب نیز روی می آورد. در این مرحله می توان با راهنمایی های صحیح و به موقع او را در تداوم این امر و نظم دهی به روش مناسب خواندن یاری نمود. چون تفاوت سلیقه بین دختر و پسر در این مرحله آشکار می شود، لذا به کتابهای فراوان و متنوع نیاز است تا جوابگوی درخواستهای آنان باشند. در این دوره

سنی میل به پذیرفته شدن در جمع همسالان برای او بسیار مهم است به گونه ای که حتی انتخاب کتاب توسط او، ممکن است تحت تاثیر رهبر گروه مورد علاقه اش انجام گیرد. هر چند سنی است که به دنبال یافتن ملاکهای خوب و بد است ولی نسبت به انتقاد بسیار حساس می باشد. علاقه به گروه و احراز هویت در جمع باعث موفق بودن او در کارهای گروهی و همکاری با دیگران می شود. لذا می توان جلسات بحثهای گروهی درباره کتابها و تهیه و اجرای نمایشنامه ها را ترتیب داد و چون به کتابهای بزرگتر از سنش تمایل نشان می دهد، می توان کتابهای مشکل تر برای او خواند یا در خواندن آنها به او کمک کرد. تعداد کتابهای خوانده شده، کم برای او مهم می شود و از جمع آوری کتاب لذت می برد و به دنبال کتابهای خاص و کتاب هایی که کار و سرگرمی خاصی را به او بیاموزد، می گردد بهترین زمان برای هدایت کردن و سوق دادن او برای تهیه مناسب ترین مواد خواندنی در هر شکل موجود مخصوصا کتابی می باشد (از کلکسیون خوشش می آید). از بکار بردن زبان های سری و حل معماها و کتابهای اسرار آمیز خوشش می آید. ماجراهای تخیلی را به خوبی درک می کند. در این سنین، کودکان در پی یافتن

پاسخ برای اطلاعات مورد نیازشان هستند و در این راه می‌توان نحوه استفاده از کتابخانه و وسایل آن را به آنها آموخت. با توجه به این مسأله که سرعت و مهارت خواندن کودک بیشتر می‌شود. دروس علوم پایه و تعلیمات اجتماعی در دبستان، کودک را با کلمات متداول در این رشته‌ها آشنا می‌سازند. برخی صنایع شعری و ادبی و تا حدودی انواع نوشته‌ها و سبک‌ها را درک می‌کند. به کیفیت نوشته‌ها توجه دارد و نسبت به آنها دید انتقادی پیدا می‌کند. می‌توان با درک صحیح از این توجهات و علاقه کودک در جهت رهنمون ساختن او به سوی برخی کتاب‌های غیر درسی که نیازهای مطالعاتی را پاسخ می‌دهند گامی مؤثرتر در انگیزه خواندن و تداوم آن برداشت. به علت رشد و هماهنگی عضلانی بیشتر، در بازیها و ورزشهای گروهی موفق تر می‌شود و در این دوره میل به شرکت در جمع، توجه او را به دیگران بیشتر کرده و علاقه او را نسبت به گذشته عمیق تر می‌کند و شرح حالها و مردم سرزمینهای نا شناخته و داستانهای پر ماجرا و سریع، لذت بیشتر او را فراهم می‌کنند.

نمونه‌های خواندنی مناسب در این گروه سنی می‌توانند افسانه‌های کوتاه ملل، قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب، افسانه‌های کهن، نگهبان چشمه، قصه‌های مجید، میوه‌ها و پارچه‌ها (برای دختران) ساختن را شروع کنیم (برای پسران) دور دنیا در هشتاد روز، بازیهای ورزشی ماهیچه‌ها، و... درباره کتاب خواندن کودکان و شیوه‌های معرفی کتاب به آنان هر چقدر تلاش نمائیم و مربی (بزرگسالان) را با چگونگی ارضای نیروی کنجکاوی کودکان و نوجوانان آشنا سازیم نمی‌توان ادعا نمود که دیگر کار تمام خواهد شد چراکه مطالعه و تداوم آن نیاز به آموزش مستمر و دائمی دارد. با این عمل، طرز تفکر ما نسبت به کتاب، مطالعه و مقامی که در زندگیمان دارد، روشن می‌شود. این طرز تفکر، بی شک بر روش‌هایی که در مورد کودکان به کار گرفته می‌شود مؤثر خواهد بود. باید همیشه با انگیزه وصف ناپذیر در خدمت یاری رساندن به خواندن و استمرار آن بود تا جامعه‌ای موفق و همگام با دنیای متحول امروزی داشت.

شرکت اسلاید ایران

SLIDE IRAN

تولیدکننده اسلاید و فیلم استریپ‌های آموزشی و کیت‌های آموزشی در مقاطع مختلف
 عرضه کننده کلیه ی لوازم و شیشه آلات آموزشی و تخصصی آزمایشگاهی
 عرضه کننده کلیه ی مواد شیمیایی صنعتی و آزمایشگاهی
 عرضه کننده انواع پرژکتورهای نمایشی (ایکت، اورهد، پرژکتور اسلاید و دیتا پرژکتور)
 تعمیر و نگهداری کلیه ی پرژکتورهای نمایشی - نصب و راه اندازی ویدئو پرژکتور
 تعمیر و سرویس میکروسکوپ‌های آموزشی و آزمایشگاهی و کلیه ی دستگاه‌های آموزشی
توجه: تعمیر کلیه ی لوازم آزمایشگاهی در محل انجام می‌پذیرد

SLIDE IRAN

شناسی تهران - میدان انقلاب - بین کلیان ۱۲ فروردین و آریه‌بهرت - ساختمان ۱۲۷۲ - طبقه دوم

تلفکس: ۶۶۴۶۷۳۱۱

تلفن: ۶۶۴۱۳۴۱۴